

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ ректора Одеського національного  
політехнічного університету

від 31.10.2019 № 51

**ПОЛОЖЕННЯ**  
**ПРО ВІДРАХУВАННЯ, ПЕРЕРИВАННЯ НАВЧАННЯ, ПОНОВЛЕННЯ**  
**І ПЕРЕВЕДЕННЯ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ В ОДЕСЬКОМУ**  
**НАЦІОНАЛЬНОМУ ПОЛІТЕХНІЧНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ**

Одеса - 2019

С. А. Нестеренко, О. С. Савельєва, О. Г. Бутенко. Положення про відрахування, переривання навчання, поновлення і переведення здобувачів вищої освіти в Одеському національному політехнічному університеті. Одеса: ОНПУ, 2019. 11 с.

## **1 Загальні положення**

1.1 Положення про відрахування, переривання навчання, поновлення і переведення здобувачів вищої освіти в Одеському національному політехнічному університеті (далі – Положення) розроблено на основі Закону України «Про вищу освіту» (стаття 46).

1.2 Положення унормовує загальні процедури відрахування, переривання навчання, поновлення і переведення здобувачів вищої освіти в університеті, можливості їх повторного навчання, а також порядок визнання результатів навчання та перезарахування навчальних дисциплін.

1.3 Здобувачам вищої освіти, які реалізують право на академічну мобільність, протягом навчання, стажування чи здійснення наукової діяльності в іншому закладі вищої освіти (науковій установі) на території України чи поза її межами гарантується збереження місця навчання та виплата стипендії відповідно до положення про порядок реалізації права на академічну мобільність. Такі особи не відраховуються із складу здобувачів вищої освіти.

1.4 Відрахування, поновлення та переведення здобувачів вищої освіти відбувається за погодженням з органами студентського самоврядування (для першого та другого рівня вищої освіти) та радою молодих вчених (для третього (наукового) рівня вищої освіти).

1.5 Поновлення та переведення здобувачів вищої освіти здійснюється з урахуванням вимог до вступників на відповідні освітні програми.

1.6 Поновлення на навчання осіб, відрахованих з закладів вищої освіти або яким надано академічну відпустку, а також переведення здобувачів вищої освіти здійснюються, як правило, під час канікул.

## **2 Відрахування осіб, які навчаються в ОНПУ**

2.1. Підставами для відрахування здобувача вищої освіти є:

- 1) завершення навчання за відповідною освітньою (науковою) програмою;
- 2) власне бажання;
- 3) переведення до іншого навчального закладу;
- 4) невиконання індивідуального навчального плану;

5) порушення умов договору (контракту), укладеного між закладом вищої освіти та особою, яка навчається, або фізичною (юридичною) особою, яка оплачує таке навчання;

б) інші випадки, передбачені законом.

2.2 Відрахування у зв'язку із невиконанням індивідуального навчального плану (отриманням незадовільної оцінки під час семестрових контрольних заходів) можливе лише за умов, якщо здобувачеві вищої освіти:

- незалежно від кількості отриманих незадовільних оцінок було надано можливість покращити результати оцінювання, і здобувач у встановлений строк не скористався такою можливістю або за результатами повторного оцінювання отримав незадовільну оцінку;

- було надано можливість оскаржити рішення, дії або бездіяльність науково-педагогічних працівників, представників адміністрації університету щодо організації і проведення семестрових контрольних заходів, і здобувач у встановлений строк не скористався такою можливістю або його скаргу було відхилено;

- було надано можливість переведення на навчання за кошти фізичних та/або юридичних осіб (для осіб, що здобувають вищу освіту за державним (регіональним) замовленням) або переривання навчання, і здобувач у встановлений строк не скористався такою можливістю

2.3 Особа, відрахована з університету до завершення навчання за відповідною освітньою програмою, отримує академічну довідку, що містить інформацію про результати навчання, назви дисциплін, отримані оцінки і здобуту кількість кредитів ЄКТС.

### **3 Поновлення до складу здобувачів вищої освіти**

3.1 Особа, відрахована з університету до завершення навчання за відповідною освітньою (науковою) програмою, має право на поновлення на навчання в межах ліцензованого обсягу.

3.2 Інформація щодо документів, необхідних для поновлення до складу здобувачів вищої освіти розміщена на сайті приймальної комісії ОНПУ (розділ «Переводи та поновлення»)

3.3 Поновлення здійснюється незалежно від причини відрахування, тривалості перерви в навчанні, форми навчання, освітньої (наукової) програми, джерел фінансування.

3.4 Поновлення здійснюється на освітні (наукові) програми того самого рівня вищої освіти, з якого було відраховано здобувача вищої освіти, як правило, на такий самий або молодший курс в межах ліцензованого обсягу за відповідними рівнем, курсом та спеціальністю.

3.5 Поновлення до складу здобувачів вищої освіти на перший курс освітніх програм на основі повної загальної середньої освіти забороняється.

3.6 Для поновлення після відрахування потрібно особисто подати заяву в приймальну комісію про поновлення до складу студентів ОНПУ. Приймальна комісія передає заяву та академічну довідку здобувача до розгляду до відповідного деканату. Заява про поновлення розглядається не більше, як протягом двох тижнів. Заявнику за результатом розгляду заяви мають бути повідомлені умови поновлення до складу здобувачів вищої освіти або причина відмови.

3.7 Поновлені до складу здобувачів вищої освіти мають право на зарахування (переведення) на місця державного замовлення за встановленим в університеті порядком.

## **4 Переведення здобувачів вищої освіти**

4.1 Переведення здобувачів вищої освіти здійснюється з урахуванням вимог до вступників на відповідні освітні програми в межах ліцензованого обсягу за відповідними рівнем, курсом та спеціальністю.

4.2 Здобувачі вищої освіти можуть бути переведені з:

- одного закладу вищої освіти до іншого;
- однієї спеціальності (спеціалізації, освітньої (наукової) програми) на іншу;
- однієї форми навчання на іншу;
- одного джерела фінансування на інше.

4.3 Переведення здійснюється на освітні (наукові) програми того самого рівня на такий самий або молодший курс.

4.4 Переведення здобувачів вищої освіти з одного закладу вищої освіти до іншого здійснюється за погодженням керівників обох закладів вищої освіти.

4.5 Здобувач вищої освіти, який бажає перевестись на навчання до ОНПУ, подає на ім'я ректора закладу вищої освіти, в якому він навчається, заяву про переведення і, одержавши його письмову згоду, звертається з цією заявою до приймальної комісії ОНПУ.

Інформація щодо документів, необхідних для переведення на навчання з іншого ЗВО розміщена на сайті приймальної комісії ОНПУ (розділ «Переводи та поновлення»).

4.6 Здобувачі вищої освіти, які навчаються за кошти фізичних або юридичних осіб, можуть бути переведені за згодою особи, яка здійснює фінансування навчання.

4.7 Заява про переведення розглядається приймальною комісією протягом не більше, як двох тижнів і заявникові повідомляються умови переведення на навчання або причину відмови.

4.8 У разі позитивного розгляду заяви і виконання умов переведення видається наказ ректора, згідно з яким здобувач допускається до занять, а до закладу вищої освіти, в якому він навчався раніше, направляє запит щодо одержання його особової справи.

Після отримання особової справи, здобувач зараховується до ОНПУ наказом ректора.

## **5 Переведення здобувачів вищої освіти на вакантні місця державного замовлення**

5.1. Переведення здобувачів вищої освіти всіх форм навчання на вакантні місця державного замовлення здійснюється гласно, на конкурсній основі (за рейтингом студентів) за участю органів студентського самоврядування.

5.2 Правом на першочергове переведення на навчання за кошти державного бюджету мають здобувачі вищої освіти, для яких це право визначено відповідними Законами України, Указами Президента України, постановами Кабінету Міністрів, наказами МОН України та іншими нормативними документами.

5.3 У разі закінчення строку дії сертифіката про акредитацію освітньої програми та неотримання закладом вищої освіти нового сертифіката про акредитацію здобувачі вищої освіти, які навчаються за рахунок коштів державного (місцевого) бюджету, мають право на переведення до іншого

закладу вищої освіти, в якому відповідна освітня програма акредитована, для завершення навчання за кошти державного (місцевого) бюджету у порядку, затверджені Кабінетом Міністрів України.

5.4 Переведення здобувачів на бюджетні місця здійснюється тільки в межах однієї спеціальності за спорідненими освітніми програмами, за умови успішного виконання ними індивідуального навчального плану.

5.6 Здобувач, який бажає перевестись на вакантне місце державного замовлення, подає на ім'я декану заяву про бажання взяти участь у конкурсі.

5.7 Список претендентів на вакантні місця державного замовлення формується деканом факультету (директором навчально-наукового інституту) з урахуванням особистого рейтингу здобувача. Список подається на затвердження ректору для остаточного рішення, яке закріплюється наказом.

## **6 Переривання навчання**

6.1 Здобувач вищої освіти має право на перерву у навчанні у зв'язку з обставинами, які унеможливають виконання освітньої (наукової) програми (за станом здоров'я, призовом на строкову військову службу у разі втрати права на відстрочку від неї, сімейними обставинами тощо). Таким особам надається академічна відпустка в установленому порядку. Навчання чи стажування в освітніх і наукових установах (у тому числі іноземних держав) може бути підставою для перерви у навчанні, якщо інше не передбачено міжнародними актами чи договорами між закладами вищої освіти.

6.2 Особи, яким надано академічну відпустку, не відраховуються з числа здобувачів вищої освіти та зберігають окремі права здобувача вищої освіти, відповідно до чинного законодавства.

6.3 Здобувачам вищої освіти, призваним на військову службу у зв'язку з оголошенням мобілізації, гарантується збереження місця навчання та стипендії.

6.4 У випадках тривалої хвороби в період заліково-екзаменаційної сесії та канікул при наявності відповідних документів окремим здобувачам може бути встановлений індивідуальний графік складання екзаменів.

6.5 Особам, які навчаються у закладах вищої освіти, можуть надаватись такі види академічних відпусток:

- за станом здоров'я – перерва у навчанні, право на яку здобувач вищої освіти отримує у разі зниження працездатності внаслідок порушень функцій

організму, які зумовлені гострими захворюваннями, що потребують тривалого відновлювального лікування; загостреннями хронічних захворювань або частими захворюваннями (понад один місяць за семестр); анатомічними дефектами, які не дають змоги провести відновлювальне лікування під час навчання;

- у зв'язку з участю в програмах академічної мобільності – перерва у навчанні, яка надається здобувачу вищої освіти, якщо навчання чи стажування в освітніх і наукових установах (у тому числі іноземних держав) унеможлиблює виконання індивідуального навчального плану (індивідуального плану наукової

роботи); - у зв'язку з військовою службою – перерва у навчанні, право на яку здобувач вищої освіти отримує у разі його мобілізації, призову на строкову військову службу, вступу на військову службу за контрактом відповідно до законодавства;

- на строк, що залишився до завершення нормативного строку підготовки в аспірантурі або докторантурі, – перерва у навчанні, яка може надаватись аспіранту або докторанту, який захистився до закінчення строку підготовки в аспірантурі або докторантурі відповідно до Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах), затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23 березня 2016 року № 261;

- за сімейними та іншими особистими обставинами – перерва у навчанні, на підставі власної мотивованої заяви;

- по догляду за дитиною до досягнення нею 3-річного віку, а у разі коли дитина хворіє та потребує домашнього догляду, – до досягнення дитиною 6-річного віку, надаються відповідно до Кодексу законів про працю України.

6.6 Надання академічної відпустки оформлюється відповідним наказом ректора із зазначенням виду, підстави її надання та термінів.

6.7 Максимальна тривалість академічної відпустки за станом здоров'я, у зв'язку з участю в програмах академічної мобільності, за сімейними та іншими особистими обставинами встановлюється до одного року.

6.8 За весь період навчання здобувач може скористатися правом на отримання академічної відпустки один раз.

6.9 Поновлення на навчання здобувачів вищої освіти, у яких завершився термін академічної відпустки, здійснюється наказом ректора на підставі заяви здобувача, яка подається не пізніше двох тижнів до завершення терміну академічної відпустки. У разі академічної відпустки за станом здоров'я до заяви додається висновок лікарсько-консультативної комісії (ЛКК) медичного закладу.

6.10 Академічна відпустка здобувачам вищої освіти з числа іноземців надається на підставі легалізованої медичної довідки, отриманої в іноземній державі, яка подається до університету разом з нотаріально засвідченим перекладом українською мовою.

6.11 Здобувачі вищої освіти, які не подали в установлений термін документи для допуску до навчання або документи для продовження терміну академічної відпустки, відраховуються із університету як такі, що не приступили до занять після закінчення академічної відпустки.

6.12 Усі суперечливі питання з приводу надання академічної відпустки здобувачам розглядає керівництво університету за участю органів студентського самоврядування або наукового товариства молодих вчених.

## **7 Повторне навчання**

7.1 Повторне навчання – повторне вивчення здобувачем вищої освіти навчальних дисциплін, з яких він не отримав мінімальної позитивної оцінки.

Здобувачі вищої освіти першого курсу на основі повної загальної середньої освіти правом на повторне навчання не користуються.

7.2 Підставою для надання здобувачу вищої освіти права на повторне навчання може бути невиконання індивідуального навчального плану поточного семестру з поважних причин, які підтверджені відповідними документами.

7.3 Питання про надання здобувачу вищої освіти права на повторне навчання вирішує ректор на підставі заяви здобувача за поданням декана факультету або директора навчально-наукового інституту до початку відповідного семестру. Рішення ректора оформлюється наказом.

7.4 Здобувачі вищої освіти, які навчалися за державним (регіональним) замовленням та отримали право на повторне навчання продовжують навчання за державним (регіональним) замовленням. У всіх інших випадках надання здобувачу вищої освіти права на повторне навчання можливе лише в разі навчання (переведення на навчання) за кошти фізичних або юридичних осіб.

7.5 Повторне навчання здійснюється з початку того семестру, індивідуальний навчальний план якого здобувач не виконав.

7.6 Здобувачам, які навчаються повторно, можуть бути зараховані дисципліни, з яких за результатами підсумкового контролю вони отримали позитивну оцінку.

Здобувачам, яким надано право на проходження повторного курсу навчання, необхідно ліквідувати академічну різницю, якщо вона виникла в результаті змін у навчальному плані.

## **8 Порядок визнання результатів навчання та перезарахування навчальних дисциплін**

8.1 Рішення про визнання результатів навчання та/або перезарахування навчальних дисциплін приймається директором навчально-наукового інституту або деканом факультету на підставі заяви, академічної довідки (або копії навчальної картки здобувача) та аналізу діючого навчального плану освітньої (наукової) програми, навчання за якою планує здобувач.

8.2 Рішення про визнання результатів навчання та/або перезарахування навчальних дисциплін приймається у разі:

- співпадіння назви навчальної дисциплін, кількості кредитів ЄКТС (допускається розбіжність в кількості кредитів ЄКТС до 25%);

- назви дисциплін близькі за змістом або мають несуттєву стилістичну відмінність (допускається розбіжність в кількості кредитів ЄКТС до 25%).

При перезарахуванні навчальних дисциплін:

- екзамен, складений у закладі вищої освіти, де навчався здобувач, може бути зарахований як залік відповідно до внутрішньої шкали ОНПУ;

- залік може бути зарахований як екзамен з оцінкою відповідно до внутрішньої шкали ОНПУ.

8.3 Оцінки, які отримав здобувач за національною шкалою, переводяться в оцінки за шкалою ОНПУ.

8.4 При перезарахуванні навчальної дисципліни зберігається раніше здобута позитивна оцінка навчальних досягнень здобувача. Оцінки, які виставлені в академічній довідці лише за національною шкалою оцінювання, приводяться у відповідність до внутрішньої шкали ОНПУ (за верхньою межею оцінки).

8.5 Здобувач має право відмовитися від перезарахування навчальної дисципліни, якщо його не влаштовує оцінка, отримана раніше. В цьому випадку зазначена дисципліна вноситься до академічної різниці.

8.6 Академічна різниця – це розбіжність між навчальними планами, за якими на поновлення або переведення до ОНПУ навчався претендент та бажає навчатися після поновлення, переведення чи зарахування на навчання.

Навчальна дисципліна вважається академічною різницею, якщо загальний обсяг кредитів ЄКТС цієї навчальної дисципліни становить менше 75 % обсягу навчального навантаження дисципліни чинного навчального плану.

8.7 Рішення про визначення навчальних дисциплін, які складають академічну різницю, приймає директор навчально-наукового інституту або декан факультету.

8.8 Кількість освітніх компонент, які можуть складати академічну різницю, не повинна перевищувати 30 кредитів ЄКТС.

8.9 Навчальні дисципліни, які складають академічну різницю, вносяться до індивідуального навчального плану здобувача. Здобувач має ліквідувати академічну різницю протягом навчального року.

8.10 Основною формою оволодіння навчальним матеріалом з навчальної дисципліни, яка включена в перелік дисциплін академічної різниці є самостійна робота, яка здійснюється здобувачем під керівництвом викладача, який забезпечує викладання цієї дисципліни.

8.11 Навчально-методичне забезпечення самостійної роботи претендентів на поновлення або переведення здійснюється відповідними кафедрами.

8.12 У випадку незгоди здобувача з рішенням декана факультету або директора навчально-наукового інституту щодо визнання результатів навчання та перезарахування навчальних дисциплін, за розпорядженням декана факультету / директора навчально-наукового інституту створюється комісія для розгляду спірних питань та прийняття рішення щодо визнання результатів навчання та перезарахування навчальних дисциплін (далі – Комісія) та встановлюються терміни її роботи.

До складу Комісії включаються: гарант освітньої програми, завідувач випускової кафедри, член групи забезпечення.

Комісія розглядає документи особи, яка зараховується на навчання до університету, вивчає програми навчальних дисциплін з попереднього закладу освіти, у разі необхідності проводить співбесіду зі здобувачем.

Комісія виносить умотивоване рішення про:

- можливість перезарахування навчальної дисципліни/ навчальних дисциплін;
- необхідність додаткової атестації за окремими темами навчальної дисципліни;
- неможливість перезарахування навчальної дисципліни/ навчальних дисциплін.

8.13 Рішення Комісії закріплюється протоколом. Протоколи засідань комісії зберігаються на випусковій кафедрі.

8.14 Додаткова атестація за окремими темами навчальної дисципліни може проводитися у вигляді тестів, письмової контрольної роботи, співбесіди тощо.

*Ухвалено методичною радою ОНПУ*

*Протокол № 2 від 18.10.2019 р.*

*Проректор                      С. А. Нестеренко*